

2. Програма економічного і соціального розвитку Івано-Франківської області на 2015-2018 рік [Електронний ресурс] / Івано-Франківська обласна рада. – Режим доступу : <http://www.orada.if.ua/index.php?id=122>.
3. Новікова О.Ф. Управління людським та соціальним розвитком у регіонах України : монографія / О. Ф. Новікова, О. І. Амоша, Л. В. Шаульська; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. – Донецьк, 2010. – 488 с.
4. Данилишин Б. М. Стратегічний потенціал продуктивних сил регіонів України : монографія / ред.: Б. М. Данилишин; Рада по вивч. продукт. сил України НАН України. – К. : 2009. – 323 с.
5. Удовенко К.В. Інститут муніципальних програм: організаційно-правові та управлінські засади становлення, розвитку та функціонального запровадження./ К. В. Удовенко // Держава і право. – 2010. – № 38. – С. 354–360.
6. Макарова О.В. Державні соціальні програми: теоретичні аспекти, методика розробки та оцінки: монографія / О.В. Макарова. – К. : Ліра-К, 2009. – 328 с.
7. Die Zeit – das Lexikon. Enzyklopadie (2005). Mit dem Besten aus der Zeit (in 20 Bänden). Hamburg: Zeitverl. Bucerius (in German).
8. Kamerschen, D., McKenzie, R., & Nardinelli, C. (1991). *Ekonomia* (Trans. from Eng.). Gdańsk: Solidarność (in Polish).

References

1. Department of Statistics in Ivano-Frankivsk region. Web. <<http://www.ifstat.gov.ua/>>.
2. Ivano-Frankivsk Regional Council (2015-2018). The Program of Economic and Social Development of Ivano-Frankivsk Region (2015-2016). Web. <<http://www.orada.if.ua/index.php?id=122>>.
3. Novikova, O. F., Amosha, O. I., and L. V. Shaulska. *Managing Human and Social Development in the Regions of Ukraine*. Donetsk: National Academy of Sciences of Ukraine, Institute of Industrial Economics, 2010. Print.
4. Danilishin, B. M. *The Strategic Potential of the Productive Capacity in the Ukrainian Regions*. Kyiv: Council of Productive Capacity of Ukraine National Academy of Science of Ukraine, 2009. Print.
5. Udoenko, K. V. "Council Program Institute: Organizational, Legal and Administrative Principles of Formation, Development and Functional Implementation." *Derzhava i pravo (State and Law)* 38 (2010): 354-360. Print.
6. Makarova, O. V. *Government Social Programs: Theoretical Aspects, Methodology Development and Evaluation*. Kyiv: Lira-K, 2009. Print.
7. Die Zeit – das Lexikon. Enzyklopadie. Mit dem Besten aus der Zeit (in 20 Bänden). Hamburg: Zeitverl. Bucerius, 2005. Print.
8. Kamerschen, D., McKenzie, R., & C. Nardinelli. *Ekonomia* (Trans. from Eng.). Gdańsk: Solidarność, 1991. Print.

Рецензенти:

Ткачук І.Г. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»;

Криховецька З.М. – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

УДК 336.581

ББК 65.26

Кропельницька С.О.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ УЧАСТІ ПРОЕКТІВ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ У КОНКУРСІ НА ФІНАНСУВАННЯ З ДФРР

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника»,
Міністерство освіти і науки України,
кафедра фінансів,
76018, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57,
тел.: 0342752351,
e-mail: kfin@pu.if.ua

Анотація. Стаття присвячена актуальній темі – фінансуванню проектів розвитку територій за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку (ДФРР). Мета – виявлення проблем та

окреслення перспектив реалізації проектів регіонального розвитку, які беруть участь у конкурсі на фінансування ДФРР. Результати полягають у аналізі стану фінансування та розкритті проблемних аспектів відбору проектів для отримання коштів ДФРР. Новизна – в обґрунтуванні рекомендацій щодо удосконалення діяльності ДФРР. Практична значущість зводиться до надання конкретних пропозицій з розв'язання проблем інституційного, фінансового характеру у функціонуванні ДФРР.

Ключові слова: Державний фонд регіонального розвитку, проект розвитку територій, регіональна комісія, фінансування, кошти.

Kropelnyska S.O.

CURRENT TRENDS, PROBLEMS AND PROSPECTS OF PARTICIPATION OF AREAS DEVELOPMENT PROJECTS IN THE COMPETITION FOR FUNDING FROM SRDF

Vasyl Stefanyk Precarpathian National University,
Ministry of Education and Science of Ukraine,
Department of Finance,
Shevchenko str., 57, Ivano-Frankivsk,
76018, Ukraine,
tel: 0342752351,
e-mail: kfin@pu.if.ua

Abstract. The article is devoted to the topic – the financing of areas development projects by the State Regional Development Fund (SRDF). The goal – to identify problems and outline prospects of regional development projects participating in the competition for funding SRDF. The results are to analyze the state of funding and disclosure of problematic aspects of the selection of projects to receive funding SRDF. The novelty – the justification of recommendations for improvement of SRDF activities. The practical significance is reduced to provide specific proposals to address the institutional and financial problems of the SRDF functioning.

Keywords: State Regional Development Fund, the areas development project, regional commission, funding, costs.

Вступ. Вже другий рік кошти Державного фонду регіонального розвитку (далі – ДФРР) розподіляються на основі затверджених обласними радами стратегій розвитку областей і планів з їх реалізації. На думку Першого заступника Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України В. Негоди, обласні ради мають бути зацікавленими у тому, щоб в області з'являлися якісні проекти регіонального розвитку, зайняти активну позицію у їх розробці і реалізації [1].

Водночас, досвід та результати першого року функціонування ДФРР за новими правилами показали, що якість проектів регіонального розвитку, які би вирішували проблеми значної кількості жителів конкретної території, мали стратегічні цілі, поки що бажає бути кращою, а процедура відбору таких проектів потребує більшої відкритості та удосконалення її етапів.

Питання формування та функціонування ДФРР в Україні, а також аспектів конкурсного відбору програм і проектів за рахунок його коштів, є малодослідженими, на що вказує невелика кількість вітчизняних наукових напрацювань з вивчення зазначеного питання. В основному наукові праці присвячені дослідженню ДФРР як інструменту регіонального розвитку та його фінансового забезпечення [2, 3, 4, 5], а також вивченню критеріїв формування та розподілу фондів регіонального розвитку на основі досвіду ЄС [6], процедурні питання функціонування ДФРР та прикладні аспекти використання його коштів для реалізації кластерних проектів [8, 13].

Постановка завдання. Метою даного дослідження є виявлення сучасних тенденцій, проблем фінансування ДФРР проектів регіонального розвитку та окреслення пропозицій щодо удосконалення процедури проходження проектів розвитку територій за конкурсом на отримання коштів з ДФРР та розв'язання інших проблем інституційно-фінансового характеру.

Результати. Минулий 2015 рік став першим роком, коли Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства (далі – Мінрегіон) відповідав за розподіл коштів ДФРР відповідно до Бюджетного кодексу України, головним розпорядником коштів було Міністерство фінансів України.

З матеріалів доповіді начальника управління впровадження та моніторингу пріоритетних проектів будівництва Мінрегіону Надії Бондарчук на круглому столі “Першочергові завдання щодо забезпечення децентралізації та реформи місцевого самоврядування” відомо, що на 2015 рік було передбачено 2900 млрд.грн. коштів ДФРР, касові видатки склали 2377 млрд.грн., що становить 82 % від запланованого обсягу. Найменше коштів на фінансування проектів з ДФРР було використано у Луганській, Донецькій, Херсонській, Запорізькій областях, що спричинено в першу чергу, ситуацією на Сході. Хоча важко зрозуміти керівництво цих регіонів, яким дають можливість відтворити інфраструктуру, відновити умови проживання та праці для людей на цих територіях, налагодити побут внутрішніх переселенців та постраждалих від АТО, а таким шансом, ресурсом користуються на 18,7 %, як наприклад у Луганській області [1].

Всього у 2015 році фінансувалось 876 проектів, з них 41 проект передбачав покриття кредиторської заборгованості минулих років. При цьому згідно Постанови КМУ № 195 [7] у 2015 році передбачено було введення в експлуатацію всіх профінансованих об’єктів, натомість тільки 532 проекти були доведені до фази експлуатації. Це склало 61 % від запланованого обсягу.

За словами Н. Бондарчук, у 2015 році були дозволені «деякі послаблення» у використанні коштів ДФРР, що пов’язано було з ситуацією в країні. На відміну від проектів, які б мали реально впливати на розвиток території відповідно до Плану реалізації стратегій областей, дозволено було завершити проекти минулих років та профінансувати так звані “довгобуду” [8]. Але, як бачимо з табл. 1 передбачений обсяг фінансування та обсяг фактичного використання коштів ДФРР суттєво відрізняється.

Станом на 01.01.2016 року відповідно до інформації Державної казначейської служби України за рахунок коштів ДФРР:

- 42 проекти не реалізовувались взагалі, тому їх фінансування не було розпочато;
- 41 проект був профінансований від 1 до 49 відсотків;
- 236 проектів реалізовано та профінансовано в обсязі від 50 до 94 відсотки;
- 557 проектів реалізовано та профінансовано в обсязі 100 відсотків або від 95 до 99 відсотків та завершення яких можливе за кошти місцевих бюджетів [10].

Це засвідчує і підтверджує, на думку автора, такі проблемні аспекти передбаченого порядку відбору та фінансування проектів і програм з ДФРР у 2015 році, зокрема, несформована інституційна спроможність для розробки проектів розвитку, що пояснюється відсутністю експертного, кадрового потенціалу у громадах і недопуском фахівців до вирішення цих питань керівниками громад, які не підтримують процеси децентралізації в Україні; кулуарність у вирішенні питань формування регіональних комісій з відбору проектів і програм і безпосередньо процедури їх відбору, куди переважно входять представники облдержадміністрацій та забудовники; безвідповідальність очільників областей, які не посприяли вчасному виконанню всіх етапів для отримання коштів з ДФРР, передбачених законодавством [7].

Нагадаємо, що головні технічні питання підготовки, оцінки та відбору інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку визначені Наказом Мінрегіону України № 80 від 24 квітня 2015 [11].

Зважаючи на певні недоліки цього процесу, Мінрегіон України у 2016 році вже нагадав обласним адміністраціям про необхідність прозорого та відкритого відбору інвестиційних проектів і програм, що реалізуються за рахунок коштів ДФРР. У зв’язку з цим, за словами Першого заступника Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України В’ячеслава Негоди, обов’язковою умовою відбору Міжвідомчою комісією інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку, що можуть

реалізовуватися за рахунок коштів ДФРР, є розміщення інформації про них на сторінці офіційного веб-сайту Мінрегіону України: dfrt.minregion.gov.ua [12].

Таблиця 1

Стан фінансування та реалізації проектів за рахунок коштів ДФРР регіонами України

Регіон України	Передбачено ДФРР, млн.грн.	Касові видатки ДФРР, млн.грн.	Відсоток використання коштів, %	Подано проектів, од.	Здано в експлуатацію проектів, од.	Відсоток виконання проектів, %
Вінницька	148,7	127,0	85,4	50	28	56,0
Волинська	95,7	86,6	90,5	25	20	80,0
Дніпропетровська	177,4	169,4	95,5	42	23	54,7
Донецька	234,0	141,3	60,4	112	70	62,5
Житомирська	116,0	109,3	94,2	69	60	86,9
Закарпатська	115,5	80,3	69,5	68	25	36,8
Запорізька	95,6	55,4	57,9	13	3	23,1
Івано-Франківська	127	125,3	98,7	35	24	68,6
Київська	93,0	85,0	91,4	26	20	76,9
Кіровоградська	90,7	84,8	93,5	28	20	71,4
Луганська	120,7	20,5	17,0	40	17	42,5
Львівська	136,8	127,4	93,1	52	28	53,8
Миколаївська	62,9	54,7	87,0	40	31	77,5
Одеська	129,1	112,1	86,8	5	0	0
Полтавська	78,6	71,0	90,3	24	21	87,5
Рівненська	106,5	88,5	83,1	40	14	35,0
Сумська	104,1	65,4	62,8	14	8	57,1
Тернопільська	98,6	95,0	96,3	43	32	74,4
Харківська	147,4	133,0	90,2	25	14	56,0
Херсонська	98,5	57,0	57,9	18	10	55,6
Хмельницька	120,1	114,5	95,3	34	17	50,0
Черкаська	67,9	67,3	99,1	15	9	60,0
Чернівецька	83,5	67,9	81,3	13	3	23,1
Чернігівська	98,0	84,0	85,7	44	34	77,3
м. Київ	154,6	154,3	99,8	1	1	100,0
м. Севастополь*	-	-	-	-	-	
АР Крим*	-	-	-	-	-	

*м. Севастополь було передбачено 20 363,5 тис. грн.; АР Крим було передбачено 172 271,5 тис. грн.

Джерело: систематизовано та розраховано автором на основі даних [9]

У своєму листі Мінрегіон наголошує на необхідності розміщення актуалізованої інформації про всі інвестиційні програми і проекти регіонального розвитку, які подаються заявниками для розгляду регіональною комісією з обов'язковим оприлюдненням статусу проектів: підготовка, оцінювання, оцінений, відібраний регіональною комісією, не пройшов регіонального відбору, поданий до Мінрегіону, затверджений державною комісією, не пройшов державного відбору.

Попри це, недосконалість процесу участі проектів розвитку територій у конкурсі на фінансування з ДФРР пояснюється ще й іншими причинами.

Так, зокрема Наказом Мінрегіону № 80 від 24.04.2015 р. [11], передбачені діючі критерії відбору проектів, які, на думку автора, не відображають результатів комплексної оцінки ефективності реалізації проектних ідей для розвитку конкретних територій. Мінрегіон спільно з Проектом ЄС з питань регіонального розвитку вже розпочав опрацювання змін до згаданих критеріїв, які планується використовувати для відбору проектів на 2017 рік. У таблиці 2 наведено порівняльний аналіз діючих та пропонованих критеріїв для оцінювання проектів.

Таблиця 2

Порівняльна характеристика критеріїв оцінювання проектів, які подаються на фінансування за рахунок ДФРР

Діючі критерії	Оновлені критерії	Відмінності
Актуальність проекту	Актуальність проблеми для кількості громадян певної території	Ідентифікація актуальності проблеми не в загальному, а з прив'язкою до прогнозованої чисельності жителів конкретної території
Соціальний та економічний ефект від реалізації проекту	Вплив проекту на якість життя мешканців певної території	Оцінка рівня якості життя мешканців території є значно ширшим показником
Інноваційний підхід до вирішення проблеми	Інноваційність проекту	Ідентичні
<i>Не передбачено в переліку</i>	Територія охоплення вирішення проблеми (громада, декілька громад, район, область)	Ідентифікація територіальної прив'язки вирішення проблеми та її глобальності
Термін реалізації проекту	<i>Не передбачено в переліку</i>	-
Фінансова, інституційна, політична сталість результатів проекту	Здатність проекту вирішити проблему	Оновлений критерій за змістом є ширшим за три складові аспекти попереднього критерію і передбачає оцінки досяжності мети проекту
Обґрунтованість вартості проекту	Економічні особливості проекту (економія видатків/збільшення надходжень, створення робочих місць)	Оновлений критерій вимагає не тільки оцінки проекту за фінансовим аспектом, але й бюджетним, економічним, соціальним
<i>Не передбачено в переліку</i>	Залучення додаткових джерел фінансування (крім обов'язкових 10% співфінансування з місцевих бюджетів)	-

Варто зауважити, що оновлені критерії в цілому передбачають більш широкий спектр показників доцільності та ефективності проекту, який претендує на кошти ДФРР. Хоча, як засвідчує досвід, практичне їх застосування внесе свої корективи.

Проблема відбору, фінансування та реалізації розвиткових проектів обговорювалась і продовжує обговорюватись не однією фаховою спільнотою. Однією з таких є Всеукраїнська мережа фахівців і практиків з регіонального та місцевого розвитку – Регіонет, учасником якої є і автор статті.

Фахова спільнота вважає, що необхідним є вдосконалення як методики оцінки проектів, так і проектів, які подаються на конкурс ДФРР. Методика оцінювання проектів повинна бути зрозумілою та прозорою, єдиною для всіх регіонів, які претендують на фінансування з ДФРР. Загальні пропозиції, які на думку експертного середовища Регіонет, повинні бути відображені у методиці, полягають у наступному:

- сформулювати визначення поняття та ознаки (критерії) “проекту розвитку” (“розвиткового проекту”) (*пропозиція автора. – прим. – С.К.*);
- розробити єдину і прозору для всіх регіонів шкалу оцінювання проектів, які претендують на фінансування з ДФРР (*пропозиція автора. – прим. – С.К.*);
- диференціювати шкалу за різноманітними аспектами, враховуючи базові цінності, які має створювати надана проектна пропозиція (інноваційність проекту та його узгодженість з обраною стратегією розвитку регіону та всієї держави), додаткові вигоди від проекту, виникнення ефекту синергії від реалізації проекту та ін.;
- встановити мінімальний бал, нижче якого проект не бере подальшої участі у конкурсному відборі (*пропозиція автора. – прим. – С.К.*);
- при оцінці проекту враховувати наявність інформації про майбутнє адміністрування проекту;
- запровадити пост-проектний аудит результатів проектів;
- створити та запровадити механізм мультиплікації успішних проектів;
- запровадити проведення публічних обговорень як проміжних, річних, так і кінцевих результатів реалізації проектів;
- встановити, що суб'єктами подання проектів можуть бути органи місцевого самоврядування, в т.ч. у співпраці з громадськими організаціями та органами самоорганізації населення;
- проекти, що фінансуються з ДФРР, можуть передбачати як видатки споживання, так і видатки розвитку, якщо вони є обґрунтованими і необхідними для досягнення результатів проекту (*пропозиція автора. – прим. – С.К.*) та ін.¹

Важливо зазначити, що Мінрегіон взяв до уваги окремі пропозиції фахової спільноти при розробці проектів змін до низки нормативно-законодавчих актів, що безперечно є вагомим кроком у нарощенні як інституційної спроможності децентралізаційних реформ в Україні, так і забезпеченні ефективного функціонування такого інституційного та фінансового механізму регіонального розвитку як ДФРР. Так, зокрема, найвагомішими змінами, на нашу думку, є:

- встановлення мінімального прохідного балу проекту на регіональному рівні (потенційними переможцями конкурсного відбору є проекти, які за результати проведеного експертного оцінювання набрали не менше 30% максимально можливого числа балів);
- розробка шкали критеріїв індивідуальної оцінки проектів регіонального розвитку членом конкурсної комісії (критерії систематизовані за 5-ма категоріями (див. також табл.2); максимальна сума балів в рамках однієї категорії – 20 балів, максимальна загальна кількість балів – 100);
- обов'язкова умова щодо залучення представників громадськості до регіональної комісії з оцінки та проведення попереднього конкурсного відбору інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку (кількість представників громадських об'єднань повинна становити не менше 1/3 загальної кількості складу регіональної комісії) [10].

¹ Первинна інформація з робочої платформи мережі Регіонет (доступно тільки учасникам експертної мережі): <http://regionet.worksection.com/project/123058/3184591/>

Висновки. В умовах децентралізації ДФРР може стати потужним інструментом соціально-економічного, фінансово-інвестиційного, інноваційного розвитку територій за умови вирішення таких питань:

- формування інституційної спроможності на місцевому та регіональному рівні задля забезпечення розробки проектів належного рівня та якості;
- залучення фахівців з місцевого та регіонального розвитку (в т.ч., з громадського сектору, з фахових спільнот) до складу регіональних комісій з відбору проектів на фінансування з ДФРР та для супроводження відібраних проектів під час їх реалізації;
- фінансування з ДФРР реальних проектів, які мають стратегічне значення для певного регіону (території), а не дофінансовування за рахунок державних коштів тільки недобудованих минулих періодів;
- чіткого дотримання регламенту конкурсної процедури на фінансування проектів з ДФРР як на регіональному, так і державному рівні;
- приведення у відповідність форм конкурсного документообігу на рівні регіонального відбору та на рівні Мінрегіону;
- обов'язкового фінансування не тільки видатків розвитку, але й видатків споживання, як невід'ємної складової статей витрат будь-якого розв'язкового проекту, ін.

Подальші наукові дослідження будуть проводитись у напрямках розробки уніфікованих методик з написання, реалізації та фінансування проектів розвитку територій, а також оцінювання таких проектів, що подаються на конкурс ДФРР.

1. Круглий стіл "Першочергові завдання щодо забезпечення децентралізації та реформи місцевого самоврядування" / Офіційний сайт Мінрегіону України, 2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minregion.gov.ua/press/video-press/page/2/>
2. Біла С.О. Інституційний потенціал ДСРР-2020 у формуванні стратегічних пріоритетів регіонального розвитку України / С.О.Біла // Проблеми розвитку зовнішньоекономічних зв'язків і залучення іноземних інвестицій: регіональний аспект: зб. наук. праць. – Донецьк: ДонДУ, 2014. – Т. 2. – С. 36–39. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://er.nau.edu.ua:8080/handle/NAU/15942>
3. Фінансове забезпечення регіональної політики (на матеріалах Карпатського регіону) [Текст] : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.08 / Жук Інна Іванівна ; Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". – Київ, 2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : kneu.edu.ua/userfiles/d-26.006.04/2015/Zhuk.doc
4. Кармаліта М. В. Державна підтримка розвитку регіонів у процесі бюджетно-податкового реформування в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ndi-fp.asta.edu.ua/thesis/60/>
5. Горячук В. Ф., Дуков Д. Ф. Державні інструменти регіонального економічного розвитку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2014-2/doc/2/02.pdf>
6. Мунько А. Удосконалення системи формування та розподілу Державного фонду регіонального розвитку на основі досвіду ЄС. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis.../cgiirbis.64.exe?.../](http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis.../cgiirbis.64.exe?...)
7. Питання використання у 2015 році коштів державного фонду регіонального розвитку. Постанова КМУ від 18 березня 2015 р. № 195. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/195-2015-%D0%BF>
8. Кропельницька С. О. Нові підходи до відбору проектів стратегічного розвитку територій для державного фінансування / Вісник Прикарпатського національного університету. Економіка. – Івано-Франківськ: Вид-во Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2015. – Вип. XI. – С. 262 – 270.
9. Бондарчук Н. Підготовка проектів регіонального розвитку за рахунок ДФРР. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.facebook.com/MinregionUkraine/photos/pcb.932083886875051/932074063542700/?type>
10. Пояснювальна записка до проекту постанови КМУ "Про внесення змін до порядків, затверджених постановою КМУ від 18 березня 2015 р. № 196" / Офіційна сторінка Всеукраїнської мережі фахівців і практиків з регіонального та місцевого розвитку (Regionet). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.facebook.com/groups/regionet/962050077194818/>
11. Питання підготовки, оцінки та відбору інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку. Наказ Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України № 80 від 24 квітня 2015 року. – Режим доступу: <http://www.oda.te.gov.ua/main/ua/publication/content/27596.htm>

12. Мінрегіон нагадує про необхідність прозорого відбору проектів, що реалізуються за кошти ДФРР. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minregion.gov.ua/press/news/minregion-nagadye-pro-neobhidnist-prozorogo-vidboru-proektiv-shho-realizuyutsya-za-koshti-dfrr/>
13. Kropelnyska, S. O., Vusyatytska, M. P. (2015). Components of institutional investment suporting of cluster development of the territories: polish-ukrainian parallel, in: A new role of marketing and communication technologies in business and society: local and global aspects / Ed. By Y.S. Larina, O.O. Romanenko. USA, St. Louis, Missouri : Publishing House Science and Innovation Center, Ltd., 2015. P.490-498. DOI:

References

1. Roundtable. "Priorities to ensure decentralization and local government reform." Official website of Ministry of Regional Development of Ukraine. Web. 2015. <<http://www.minregion.gov.ua/press/video-press/page/2/>>.
2. White, S. "Institutional capacity NSRD - 2020 in shaping the strategic priorities of regional development in Ukraine." *Problems of foreign economic relations and attraction of foreign investments: regional aspect* (2014): 36-39. Donetsk: DonNU. Web. <<http://er.nau.edu.ua:8080/handle/NAU/15942>>.
3. Zhuk, Inna. "Financial support of the regional policy (based on the Carpathian region)." (2015). Vadym Hetman Kyiv National Economic University. Web. <kneu.edu.ua/userfiles/d-26.006.04/2015/Zhuk.doc>.
4. Karmalita, M.V. "State support of regional development in the fiscal reform in Ukraine." Web. <<http://ndi-fp.asta.edu.ua/thesis/60/>>.
5. Goryachuk, V.F., and Zhukov, D.F. "The government instruments of the regional economic development." Web. <<http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2014-2/doc/2/02.pdf>>.
6. Munko, A. "Improvement of the development and distribution system of the Regional Development State Fund on the EU experience." Web. <irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis.../cgiirbis_64.exe?...>.
7. The use of State Regional Development Fund costs in 2015. CMU on March 18, 2015 r. Number 195. Web. <<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/195-2015-%D0%BF>>.
8. Kropelnyska, S. "New approaches of strategic areas development projects selecting for public funding." *Journal of Precarpathian National University. Economy.* (2015): 262 – 270. Print.
9. Bondarchuk, N. "The preparation of regional development projects by RDSF." Web. <<https://www.facebook.com/MinregionUkraine/photos/pcb.932083886875051/932074063542700/?type>>.
10. The explanatory note to the draft resolution of the Cabinet of Ministers "On Amendments to the regulations, approved by the CMU on March 18, 2015:196". Official website of Regionet. Web. 2016. <<https://www.facebook.com/groups/regionet/962050077194818/>>.
11. The preparation, evaluation and selection questions of investment programs and regional development projects that can be implemented by the state fund for regional development. Order of the Ministry of Regional Development, Construction and Housing and Communal Services of Ukraine, 24, Apr, 2015: 80. Web. <<http://www.oda.te.gov.ua/main/ua/publication/content/27596.htm>>.
12. Ministry of Regional Development recalls the need for transparent selection of projects implemented with funds RDSF. Web. <<http://www.minregion.gov.ua/press/news/minregion-nagadye-pro-neobhidnist-prozorogo-vidboru-proektiv-shho-realizuyutsya-za-koshti-dfrr/>>.
13. Kropelnyska, S. O., and Vusyatytska, M. P. "Components of institutional investment suporting of cluster development of the territories: polish-ukrainian parallel." A new role of marketing and communication technologies in business and society: local and global aspects. Ed. Y.S. Larina, O.O. Romanenko. USA, St. Louis, Missouri: Publishing House Science and Innovation Center, Ltd., 2015. 490-498. Print.

Рецензенти:

Романюк М.Д. – доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту і маркетингу ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника";

Криховецька З.М. – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника".